

Erhvervsøkonomi C - 2022

1. Fagets rolle

Erhvervsøkonomi er et samfundsvidenskabeligt fag, der omfatter viden og kundskaber om virksomheden og dens omverden, strategi, afsætning, økonomi og organisation. Faget giver viden om de betingelser og de muligheder, der er for at etablere og udvikle en virksomhed i et internationalt og markedsorienteret samfund. Der arbejdes i faget med en holistisk tilgang, hvor individ, virksomhed og samfund herunder miljø ses som gensidige afhængige.

2. Fagets formål

Viden og færdigheder

Gennem undervisningen i erhvervsøkonomi udvikler eleverne evnen til at forholde sig reflekterende til virksomhedens etablering og udvikling, dens værdiskabelse samt dens grundlæggende afsætningsmæssige, organisatoriske og økonomiske handlemuligheder. Endvidere skal eleverne gennem undervisningen fremme deres evne til at arbejde innovativt med løsninger på virksomhedens udfordringer. Derudover udvikler eleverne evnen til at arbejde med grundlæggende erhvervsøkonomiske problemstillinger gennem anvendelse af fagets teori i en virkelighedsnær og international kontekst.

Lærings- og arbejdskompetencers

Elevere skal udvikle evnen til at arbejde med grundlæggende erhvervsøkonomiske problemstillinger gennem anvendelse af fagets teori i en virkelighedsnær og international kontekst. Videre skal eleven opnå erhvervsøkonomiske kompetencer med henblik på udførelse af arbejdsopgaver inden for virksomhedens økonomifunktion.

Personlige og sociale kompetencer

Eleverne skal kunne arbejde både selvstændigt og i grupper med virksomhedsøkonomiske problemstillinger. Endvidere skal eleverne kunne arbejde på grundlag af indsigt i, at succes på arbejdsmarkedet kræver, at man har stor personlig gennemslagskraft, er i stand til at arbejde som et team med sine kolleger og kan samarbejde med både underordnede, overordnede, kunder og leverandører.

Kulturelle og samfundsmæssige kompetencer

Eleverne skal kunne arbejde på grundlag af indsigt i, at verden og samfundet er afhængig af økonomiske overvejelser, og at en virksomheds succes i høj grad afhænger af evnen til at træffe økonomiske beslutninger. Endvidere skal eleverne kunne arbejde på grundlag af indsigt i, hvilken betydning for værdiskabelsen i samfundet virksomheders salg har på det grønlandske og især på det udenlandske marked, samt at virksomhedens opbygning af regnskabs- og økonomistyring afhænger heraf.

3. Læringsmål og indhold

3.1 Læringsmål

Eleverne skal kunne:

- a) demonstrere viden og kundskaber om fagets identitet og metoder,
- b) redegøre for virksomheds samspil med omverdenen,
- c) redegøre for problemstillinger i forbindelse med etablering af en virksomhed,

- d) anvende viden om en virksomheds afsætningsmæssige forhold til at diskutere og vurdere virksomhedens parameterfastsættelse og valg af strategi,
- e) anvende erhvervsøkonomiske problemstillinger i fagligt samspil med andre fag,
- f) anvende viden og kundskaber om en virksomheds organisatoriske og ledelsesmæssige forhold, for at kunne redegøre og analysere virksomhedens interne forhold,
- g) analysere og vurdere en virksomheds økonomiske situation ud fra en årsrapport og økonomiske nøgletal,
- h) udarbejde og anvende økonomiske beslutningsgrundlag til at diskutere og vurdere virksomhedens strategiske muligheder,
- i) indgå i en faglig dialog og kunne diskutere erhvervsøkonomiske problemstillinger og
- j) anvende relevante it-værktøjer og systemer til arbejdet med erhvervsøkonomiske problemstillinger.

3.2 Kernestof

Kernestoffet er:

- a) Virksomheden og dens omverden: Virksomhedens opbygning, distribution, markedsform, personale, nær-og fjernmiljø
- b) Strategi: Logistik, Boston Matricen, Porters værdikæde, Ansoffs vækstmatrice, strategisk planlægning.
- c) Afsætning: prisoptimering, nulpunktberegninger (reklame), vareforbrug, kredit, ABC-varer.
- d) Økonomi: grundlæggende bogføring, årsrapport og regnskabsanalyse.
- e) Organisatorisk ledelse: organisationsplan, organisationsprincipper, funktioner i virksomhed, arbejdsdeling, ledelse.

Valgfrit kerneområde:

- f) Virksomheder i sårbare omgivelser
- g) Den inkluderende virksomhed
- h) Den succesfulde virksomhed

3.3 Supplerende stof

Eleverne vil ikke kunne opfylde de faglige mål alene ved hjælp af kernestoffet. Det supplerende stof er aktuelt erhvervsøkonomisk stof, der perspektiverer og uddyber de faglige mål omkring virksomhedens etablering eller udvikling. Ligesom i kernestoffet skal der i det supplerende stof i videst muligt omfang perspektiveres til grønlandske og internationale forhold. Det supplerende stof skal have et omfang svarende til ca. 15 pct. af fagets samlede undervisning.

4. Undervisningens tilrettelæggelse

I erhvervsøkonomi arbejdes der med aktuelle og virkelighedsnære problemstillinger, idet konkrete virksomheder undersøges ud fra en helhedsorienteret synsvinkel. Erhvervsøkonomisk teori inddrages for at skabe struktur og forståelse af virksomhedens problemstillinger.

4.1 Didaktiske principper

Et induktivt undervisningsprincip har en central plads i tilrettelæggelsen af undervisningen. Gennem den induktive undervisning fremmes elevernes evne til selvstændigt og i grupper at strukturere og formulere et fagligt ræsonnement.

- a) Undervisningen skal tage udgangspunkt i elevernes faglige niveau og viden.

- b) Undervisningen tilrettelægges, så den i videst muligt omfang har karakter af en diskussion eleverne imellem med læreren som facilitator.
- c) Undervisningen tilrettelægges, således at der veksles mellem forskellige undervisningsformer.
- d) Undervisningen tilrettelægges, hvorved elevernes interesser og behov tilgodeses. Herved får eleverne mulighed for at opleve faget som spændende, relevant og vedkommende.
- e) Undervisningen tilrettelægges, så der både er faglig progression i de enkelte forløb og temaer såvel som progression i udvikling af fagsprog og terminologi, hvorledes eleven gradvis opøves i mere selvstændige arbejdsformer og kompleks tænkning.
- f) Undervisningen tilrettelægges, så der i videst muligt omfang perspektiveres til det omgivende samfund.
- g) Undervisningen tilrettelægges på den måde, at elevaktiviteten er det bærende element i undervisningen.

4.2 Arbejdsformer

Undervisningen omfatter et gruppeprojektforløb (kan dispenseres for, hvis dette ikke er muligt) med udgangspunkt i et af de tre valgfrie kernestofområder. Forløbet tilrettelægges med en høj grad af autenticitet, således at elevernes evne til fagligt at diskutere og vurdere virkelighedsnære problemstillinger udvikles.

Undervisningen tilrettelægges differentieret, så der tages hensyn til forskellige elevtyper, læringsstile og behov. Både elever med undervisningssproget som første og andetsprog tilgodeses.

4.3 It

It og medier anvendes i undervisningen som fagligt redskab og som støtte for elevens læreproces i faget. Gennem undervisningen skal eleven udvikle evnen til at anvende et bredt udsnit af digitale muligheder, herunder indgå i samarbejde med andre i digitale fællesskaber. Undervisningen skal bidrage til at udvikle elevens evne til på reflekteret vis at udvælge, analysere og vurdere information. Endelig skal undervisningen bidrage til, at eleven udvikler en kritisk tilgang til internettets teknologi og kommunikationsformer.

4.4 Fagsprog

Undervisningen skal tilrettelægges, således at der arbejdes systematisk med udvikling af elevernes fagsprog og forståelse og anvendelse af fagets terminologi. Undervisningen skal tilrettelægges, så eleverne gradvis opnår en sikkerhed i forståelse og brug af før-faglige begreber.

4.5 Samspil med andre fag

Undervisningen skal tilrettelægges, således at der i perioder arbejdes tværfagligt og drages paralleller til andre fags vidensområder. Der skal arbejdes med mindst et tværfagligt projekt i samarbejde med et eller flere af de øvrige fag med det formål yderligere at uddybe og perspektivere kernestof og anvendelsesaspekter i faget.

5. Evaluering

5.1 Løbende evaluering

Den løbende evaluering skal ske på baggrund af fagets læringsmål og er en formativ evaluering. Der skal gives en individuel og faglig vejledning, hvor eleven bibringes en klar opfattelse af

niveauet for sit faglige standpunkt. Det er ønskeligt, at der desuden gennemføres aktiviteter, som får eleven til selv at reflektere over faglig udvikling.

I tilbagemeldinger på skriftlige og mundtlige aktiviteter skal der ske en fremadrettet vejledning med præcise anvisninger på forbedringer omkring argumentation, struktur, udtryksevne og faglig korrekthed. Der skal mindst hvert semester foretages en evaluering af elevens arbejdsindsats, aktive deltagelse og engagement i undervisningen. I forbindelse hermed sker der en fælles evaluering af undervisningen.

5.2 Prøveformer

Skolen vælger for det enkelte hold en af følgende to prøveformer.

Prøveform a

Grundlaget for prøven er en case inkl. spørgsmål og bilagsmateriale. Casen udarbejdes af skolen med udgangspunkt i en grønlandsk virksomhed, offentlig institution eller NGO.

Casen indeholder en beskrivelse af organisationen samt en række bilag af erhvervsøkonomisk karakter. Der tilknyttes yderligere 6-7 casespørgsmål inden for de emner, som er blevet behandlet i faget. Eleverne arbejder med alle spørgsmål i deres synopsis.

Før eleverne eksamineres, skal de have en fuld casearbejdsdag. Prøvematerialet udleveres kl. 8:00, hvor casen præsenteres kort af eksaminator. Samme dag kl. 16:00 afleveres synopsis. Eleverne kan arbejde enten i grupper eller individuelt. Ved gruppearbejde afleveres én samlet synopsis for gruppen. Elevernes synopsis sendes umiddelbart efter aflevering til censor. I den afleverede synopsis skal det fremgå, hvilket spørgsmål den enkelte elev ønsker at præsentere. Eleverne skal sætte sig ind alle casespørgsmål. En afleveret synopsis er en betingelse for, at den studerende kan blive eksamineret.

Eksaminationen ved den mundtlige prøve tager udgangspunkt i den udarbejdede synopsis. Først præsenterer eleven det selvvalgte casespørgsmål, og efterfølgende eksamineres i et eller to casespørgsmål, som censor vælger. Eleven er ikke bekendt med hvilke på forhånd, og skal være forberedt inden for alle casespørgsmål. Der gives ingen forberedelsestid og eksaminationstiden er ca. 24 minutter pr. eksaminand inkl. votering.

Ved gruppeprojekter eksamineres eleverne individuelt. Ved gruppeprojekter træffes forholdsregler, så elever, der har gennemført eksaminationen, ikke kan kommunikere med gruppe-medlemmer, som endnu ikke har gennemført eksamen.

Prøveform b

Grundlaget for den mundtlige prøve er opgaver med et kendt tema med et ukendt bilagsmateriale af et omfang på mindre end 2-3 normalsider (2400 anslag inklusive mellemrum). Opgaverne indeholder fokuserede underspørgsmål, der følger de taksonomiske niveauer. De temaer, der er indeholdt i opgaverne, er anvendt i undervisningen og dermed kendt af eksaminanderne. Der gives ca. 48 minutters forberedelsestid, og eksaminationstiden er ca. 24 minutter pr. eksaminand.

Eksaminationen former sig som en faglig samtale mellem eksaminand og eksaminator.

5.3 Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilket omfang eksaminandens præstation under den mundtlige prøve lever op til læringsmålene, som angivet i punkt 3.1.